

Presentació

Cada any l'Institut d'Estudis Catalans ret comptes de la feina feta. La divulgació, la imbricació amb la societat i el servei al país van compassats amb totes i cadascuna de les activitats científiques i institucionals que l'Institut porta a terme. L'actual conjuntura econòmica del país és molt adversa, però aquesta corporació continua treballant de valent per estar a l'alçada del que se n'espera. Per mitjà d'aquesta *Síntesi memòria 2011-2012* us avancem les fites principals del propassat curs.

El curs 2011-2012 —marcat per la voluntat d'impulsar la recerca, les trobades científiques i les conferències internacionals en un temps de dificultats econòmiques— començà amb la lliçó inaugural d'Àlicia Casals i Gelpí, enginyera industrial i membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, intitulada «Neurorobòtica, el repte de la robòtica assistencial». El president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, presidí l'acte inaugural, el qual comptà amb l'actuació musical de Lídia Pujol, que interpretà *Les veus del català*.

La Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha celebrat l'Any de la Paraula Viva, títol sota el qual ha commemorat el seu centenari. Al llarg de tot un any s'han desplegat un seguit d'activitats amb una notable participació social. El Petit Palau de la Música Catalana acollí l'acte institucional de cloenda i el lliurament dels premis Pompeu Fabra i Robèrt Lafont, organitzat per la Direcció General de Política Lingüística i l'IEC. L'acte festiu de cloenda, però, tingué lloc al pati de la Casa de Convalescència. Màrius Serra fou l'encarregat de conduir la festa, que inclogué les actuacions musicals de Miquel Gil, Franca Masu amb Fausto Beccalossi i els glosadors Mateu Xurí i Maribel Servera.

La Societat Catalana de Biologia també ha fet cent anys, una efemèride que s'ha celebrat amb el congrés «Global questions on advanced Biology» per analitzar el món de la biologia des d'un enfocament multidisciplinari i afavorir el diàleg entre biòlegs de diferents disciplines i entre científics joves i científics reconeguts.

Aquest any ha continuat l'activitat musical, amb concerts a gairebé tots els principals actes organitzats per la Presidència de la corporació. Des de l'acte inaugural fins a un cicle d'estiu que ha tingut lloc —la primera part— el mes de juliol, la música ha acompanyat el dia a dia de la casa, tot recuperant la tradició musical de les antigues acadèmies europees.

En complir-se cinquanta anys de *La plaça del Diamant*, obra de projecció internacional de Mercè Rodoreda, l'IEC renovà les plantes del jardí que porta el nom de l'escriptora i hi organitzà una visita guiada. Durant la jornada també es féu una lectura pública de l'obra i s'inaugurà l'exposició «Rodoreda, mirall de llengües. *La plaça del Diamant*, cinquanta anys» amb la participació de la Fundació Mercè Rodoreda. La diada de Sant Jordi, com ja és tradició, l'IEC obrí les portes a la ciutadania.

L'Institut d'Estudis Catalans lliurà els Premis Sant Jordi 2012. El cartell el formaven trenta-sis premis i set borses d'estudi, que els guardonats tingueren ocasió de rebre en la cerimònia solemne. En nom dels premiats intervingué Marcel Mauri, Premi IEC de Comunicació Social Joan Givanel i Mas.

L'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Europeu de la Mediterrània prepararen un seminari internacional sobre la funció de les ciutats en el desenvolupament al món mediterrani. Aquest seminari, titulat «Ciutats mediterrànies, civilització i desenvolupament», se celebrà sota els auspicis de la Unió Acadèmica Internacional i la participació de més de cinquanta especialistes d'arreu. La trobada considerà les ciutats com a nuclis decisius de civilització al llarg de la història, tot analitzant durant tres dies el seu procés de canvi des de l'antiguitat fins al segleXX.

Aquest és només un tast del que s'ha esdevingut a l'acadèmia el propassat curs. L'Institut ha organitzat tot d'exposicions, conferències, col·loquis, un gran nombre d'activitats que fóra impossible esmentar ací amb detall. A la corresponent *Memòria* en trobareu tota la informació.

Cal potenciar la natura avançada i íntimament lligada a la recerca de l'Institut. La seva tradició més arrelada és la de la modernitat i el progrés. La tasca que l'Institut té entre mans és tan important com necessària. Acomplir-la depèn certament d'ell, però també del fet que les autoritats i institucions del nostre país sàpiguen donar resposta adient a les necessitats estructurals i científiques de l'acadèmia de les ciències i les humanitats.

L'Institut és un projecte nacional. Així fou des dels inicis i així ho ha de continuar essent. Un país com el nostre necessita una acadèmia com l'Institut d'Estudis Catalans. Una institució que el projecti al món, que sàpiga entendre'l i que ensems pugui defensar-hi la genuïtat de la cultura pròpia, els trets que la diferencien i que la fan, alhora, universal.

La promoció del coneixement científic és un fi principal de l'Institut, que aconsegueix mitjançant publicacions periòdiques de les vint-i-vuit societats filials que reuneixen ja prop de nou mil socis. L'abast ciutadà i cívic de les seves activitats és essencial per a l'Institut.

L'acadèmia nacional és sovint consultada pels poders públics sobre els afers més diversos que afecten el nostre país i dictamina, en tant que màxima autoritat reconeguda oficialment, sobre les matèries lingüístiques. També es pronuncia *motu proprio* quan els interessos del país són qüestionats o amenaçats. Ha estat el cas de la darrera sentència del Tribunal Constitucional sobre el model educatiu català, de l'anunci del Govern d'Aragó de derogar la Llei de llengües i de les mesures legislatives anunciades pel Govern de les Illes Balears, extraordinàriament lesives per a la normalització del català en l'Administració pública d'aquell territori, als quals l'IEC ha respost amb declaracions pertinents.

Durant el curs han estat nomenats nous membres numeraris Dolors Bramon i Planas (que havia estat fins ara membre corresponent) i Jordi Casassas i Ymbert (adscriu a la Secció Històrico-Arqueològica), i Joan Egea i Fernández i Carles Viver i Pi Sunyer (adscriu a la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Han passat a ésser emèrits Manuel Ardit i Lucas, Gaspar Feliu i Montfort, Manuel Jorba i Jorba, Josep Massot i Muntaner i Eva Serra i Puig (adscriu a la Secció Històrico-Arqueològica), i Joan Girbau i Badó i Joan Antoni Solans i Huguet (adscriu a la Secció de Ciències i Tecnologia).

L'Institut d'Estudis Catalans ha hagut de lamentar el traspàs del membre emèrit Antoni Prevosti i Pelegrín (1 de setembre de 2011, adscrit a la Secció de Ciències Biològiques), del membre corresponent Ramon Amigó i Anglès (16 de setembre de 2011, adscrit a la Secció Filològica) i del membre corresponent Géza Alföldy (6 de novembre de 2011, adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica).

Les publicacions, activitats, cursos acadèmics, trobades culturals, premis i iniciatives diverses en pro de la ciència i la cultura van endavant. Agraïco a tots els membres, treballadors i col·laboradors de l'Institut la dedicació que esmercen per fer possible que aquesta institució continuï fent el seu camí.

SALVADOR GINER

President de l'Institut d'Estudis Catalans

27 de setembre de 2012